

עת"א 23394/05/19 - מחמד טברי (אסיר) נגד שרות בתי הסוהר- מחלקת האסיר - זימונים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עת"א 23394-05-19 טברי(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כב' השופט אהרון משניות
העותר	מחמד טברי (אסיר) באמצעות ב"כ עו"ד אורי בן נתן
נגד	
המשיב	שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים באמצעות ב"כ עו"ד ליאת רותם

החלטה

בעתירה זו ניתן פסק דין ביום 26.6.19, שנתן למעשה ביטוי להסכמה שהושגה בין ב"כ הצדדים במהלך הדיון. בפסק הדין נרשם בין היתר כי לעותר נקבע תור אצל מומחה פה ולסת במחצית הראשונה של חודש יולי, וכי על המשיב לעשות כל שניתן בכדי שהטיפול יכלול גם הוצאת שתל פגום מפיו של העותר. מדובר בטיפול שהיה אמור להיעשות זה מכבר, אולם נדחה פעם אחר פעם בשל חוסר שיתוף פעולה של העותר עם הרופאים שטיפלו בו בבי"ח ברזילי באשקלון, כפי שעולה מסעיף 8 לתגובת המשיב מיום 21.5.19.

עוד נקבע בפסק הדין כי על העותר להגיש בקשה חדשה לבדיקה ע"י רופא מומחה מטעמו, בהתאם לפרוצדורה שנקבעה בנהלי שב"ס, לצורך הכנת תכנית טיפולית מתאימה, וכי המשיב יעשה כל שניתן, בכדי לזרז את הטיפול בבקשה לכשתוגש.

ביום 27.9.19 הגיש ב"כ העותר בקשה לבית המשפט ובה טען כי בקשתו של העותר להכנסת רופא פרטי נדחתה ימים אחדים קודם לכן, לטענתו בניגוד להסכמה שהושגה בין הצדדים, ומכאן בקשתו כי בית המשפט יורה למשיב להתיר כניסת רופא מטעמו לצורך הכנת תכנית טיפולית, או לאפשר יציאתו של העותר בליווי או הוצאתו לחופשה חריגה, לצורך טיפול אצל רופא שיניים, מטעמו ועל חשבונו.

לבקשה זו התקבלה תגובה מפורטת של רע"ן רפואת שיניים של המשיב, סג"ד ד"ר אלון שנקמן, שהינו מומחה לשיקום הפה, מיום 3.10.19, אשר צורפה לתגובת המשיב. מהתגובה עולה כי השתל הפגום אכן נעקר מפיו של העותר, ביום 17.7.19, ע"י מומחה פה ולסת, במרפאת המומחים בכלא אשל. אשר לטענה בדבר סירוב המשיב להכנסת רופא פרטי

מטעם העותר, נרשם בתגובה כי הרופא שהתבקשה כניסתו אינו רופא מומחה כנדרש, ושמו אינו נכלל ברשימת הרופאים המומחים.

עוד טען ד"ר שנקמן כי המענה הרפואי המתאים לבעיותיו של העותר הוא תותבת חלקית נשלפת שניתנת לביצוע ע"י רופא שב"ס. לדבריו, כאשר מדובר בטיפול שיכול להתבצע ע"י רופאי שב"ס, אין הצדקה לאפשר טיפול ע"י רופא פרטי "על כל המשתמע מכניסתם של רופאי שיניים פרטיים מבחינת הפגיעה בעיקרון השוויון והמעמסה על הפעילות השוטפת של בית הסוהר", כלשונו בסעיף 6 לתגובתו.

במענה לתגובת המשיב, טען ב"כ העותר בתגובתו מיום 7.10.19, כי הרופא שהתבקשה כניסתו, ד"ר אבו טיר, הוא מומחה פה ולסת, ואף צירף תעודה מתאימה של משרד הבריאות, שמאשרת את מומחיותו של הרופא. לכן, ככל שבקשת העותר היא כי ד"ר אבו טיר יבדוק אותו (הדבר אינו ברור מפני שבתגובתו הנ"ל של ב"כ העותר נכתב כי "בתחילה התבקשה כניסתו של ד"ר אבו טיר", וניתן להבין מכך שלאחר מכן התבקשה כניסתו של רופא אחר), אינני סבור שניתן למנוע זאת, מהטעם שאינו רופא מומחה.

לעומת זאת, מתגובת ד"ר שנקמן עולה כי ב"כ העותר לא דייק, או אולי טעה, בטענותיו בעתירה ובדברים שטען במהלך הדיון. במה דברים אמורים? בסעיף 4 ח לעתירה נטען ביחס לשיניים הטוחנות התחתונות, כי העותר פנה לגורמי שב"ס בעניין תותבת לשיניים אלה, אולם נמסר לו ע"י הגורמים הללו "כי התקנת התותבות הינה מעל ל-3 שיניים ולו חסרות 'רק' שתי שיניים, ועל כן גם טיפול זה אינו אפשרי במסגרת שב"ס". ב"כ העותר שב על טענה זו גם בדיון, וטען כי לא עושים תותבת "אם אין חסר של שלוש שיניים רצופות, ולא ניתן בחסר של שן אחת או שתיים" כלשונו.

לא ברור מדברי ב"כ העותר בכתב ובע"פ מיהם אותם "גורמי שב"ס" עלומים שאליהם פנה העותר ומהם קיבל את התשובה שנזכרת בעתירה. אולם אין ספק שהגורם המוסמך לקבל החלטות בתחום רפואת השיניים בשב"ס הוא רע"ן רפואת שיניים במערך הרפואה של שב"ס, ולא גורמי שב"ס עלומי שם, ובחוות דעתו המפורטת של הרע"ן ד"ר שנקמן שנזכרה לעיל, נכתב בדיוק ההיפך ממה שטען ב"כ העותר.

בסעיף 3 לתגובה נכתב כי כבר בדצמבר 2018 הוצע לעותר, באישורו של רע"ן רפואת שיניים, ביצוע של תותבת חלקית בשתי השיניים האחוריות בצד שמאל של הלסת התחתונה, אולם העותר סירב לכך. הדברים מפורטים יותר בסעיף 4 לתגובה, אשר בה מציין ד"ר שנקמן כי "כמומחה ותיק ומנוסה בתחום שיקום הפה" הוא קובע כי טיפול ע"י תותבת חלקית נשלפה בשיניים הללו, "אמור להיות בעל סיכויי הצלחה טובים". לדבריו, העותר מסרב לקבל טיפול זה "כנראה במטרה לקבל טיפול על גבי שתלים שאינו ניתן לאסירים, גם לא ע"י רופא פרטי, כאשר יש חלופה סבירה", והוא מתנהג בבטות כלפי הצוותים הרפואיים בבית הסוהר ובבתי החולים.

יוצא אפוא כי אין מדובר בסירוב שרירותי של המשיב לאפשר לעותר להיבדק ע"י רופא פרטי כטענת העותר, כי אם בסירוב עקרוני של העותר לקבל טיפול באמצעות תותבת נשלפת, שהוצע לו ע"י המשיב כבר לפני שנה, אשר מנסה לכפות את רצונו על הגורמים המקצועיים של המשיב, ומתעקש לקבל טיפול אחר שאינו ניתן לאסירים, גם לא ע"י רופא

פרטי, כאשר ניתן לקבל במרפאות השיניים של שב"ס את הטיפול המקובל, שמתאים למצבו של העותר.

מדובר למעשה בשאלה שנדונה כבר בהרחבה בפסק הדין שניתן בעתירה קודמת שהגיש העותר - עת"א 21733-03-18, ביחס לשיניים בלסת העליונה, כאשר התברר כי רופא פרטי שבדק אותו הציע טיפול באמצעות גשר טוטאלי, ששונה מהטיפול באמצעות תותבות נשלפות, שמקובל וניתן במרפאות שב"ס.

העתירה נדחתה, בהסתמך על ההלכות שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון בעניין **תמיר** (ע"א 4/82) ובעניין **שירזי** (רע"ב 1233/13), ובשל חשיבות הדברים, אביא את המסקנה של פסק הדין כלשונה:

[...] בנסיבות שלפנינו אין מדובר בטיפול מציל חיים, וקיימת אלטרנטיבה סבירה בסל השירותים הרפואיים שניתנים ע"י המשיב. היעדרות לבקשה של העותר עלולה להשליך גם על מקרים דומים בעתיד בהיקף לא מבוטל, באופן שעלול לפגוע לא רק בשגרת הכליאה וסידורי הביטחון, אלא גם בטיפול הרפואי באסירים אחרים, בשל העובדה שהמרפאות תהיינה תפוסות חלק מהזמן לצורך הענקת טיפול פרטי לאסירים. כמו כן, יש בכך פגיעה משמעותית בעיקרון השוויון שבין האסירים.

בנסיבות הללו, החלטתו של המשיב לדחות את המלצת הרופא הפרטי, אשר ניתנה ע"י הגורמים הרפואיים המתאימים, בהתאם לסמכות שהוענקה להם בפק"ץ 04.46.00, סבירה ואף מתבקשת, ולא מצאתי כי היא חורגת מתחם הסבירות או כי נפל בה פגם אחר, אשר מצדיק את התערבותו של בית משפט זה.

הדברים הללו שנאמרו ביחס לטיפול בשיניים העליונות של העותר, יפים גם לטענותיו של העותר ביחס לטיפול בשיניים התחתונות. לכן, נוכח קביעתו של רע"ן רפואת שיניים, כי ניתן, ואף רצוי, לטפל בשיניים הללו באמצעות תותבת נשלפת במרפאת השיניים של המשיב, החלטת המשיב שלא לאפשר לרופא פרטי לבחון חלופות אחרות לטיפול בשיניים של העותר, סבירה, לא בגלל שאין מדובר ברופא מומחה, אלא מפני שכאשר יש אפשרות לתת לעותר טיפול מתאים במרפאות שב"ס, אין הצדקה לאפשר לעותר לקבל טיפול פרטי, תוך פגיעה בעיקרון השוויון בין האסירים, ופגיעה בשגרת הפעילות של הגורמים הרפואיים של המשיב.

כאמור לעיל, העותר מסרב באופן שיטתי לקבל את הטיפולים המוצעים לו ע"י הרופאים המומחים של המשיב, והוא מתנהג בבוטות לא רק כלפי מומחי שב"ס, אלא גם כלפי הרופאים בבי"ח ברזילי, שאליהם הופנה בעבר, ואשר מסרבים לטפל בו כיום בשל התנהגותו הבוטה כלפיהם. בנסיבות הללו, כאשר העותר מסרב לקבל טיפול מתאים, אין לו אלא להלין על עצמו, על כל המכאובים והסבל שנגרמים לו לטענתו בשל חוסר הטיפול בשיניים, וככל שהעותר יקדים לקבל את הטיפולים המוצעים לו - כן ייטב.

סוף דבר, נוכח כל האמור לעיל, בקשת העותר כי בית המשפט יורה על הוצאתו בליווי או לחופשה חריגה נדחית, ובכך מסתיים הטיפול בעתירה זו.

המזכירות תעביר החלטה זו ללא דיחוי לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ט' כסלו תש"פ, 07 דצמבר 2019, בהעדר
הצדדים.